

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 118/2012-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. K., K., zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. D. B., s. r. o., K., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. D. B., pre namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžso/31/2010 z 1. júla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. októbra 2011 doručená sťažnosť JUDr. J. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 14 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sžso/31/2010 z 1. júla 2011.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«... Sťažovateľ – JUDr. J. K. vykonával advokáciu samostatne ako fyzická osoba do 10. 02. 2009. Od 11. 02. 2009 môže JUDr. J. K. poskytovať právne služby len v mene a na účet spoločnosti K. advokátska kancelária s. r. o., ktorej je sťažovateľ jediným konateľom. O vyššie uvedeních skutočnostiach vydala S. dňa 09. 03. 2009 JUDr. J. K. Potvrdenie o spôsobe výkonu advokácie. Vzhľadom na to, že od 11. 02. 2009 sťažovateľ nevykonával advokáciu samostatne ako fyzická osoba, uhrádzal sťažovateľ poisťné na nemocenské poistenie, poisťné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, poisťné na invalidné poistenie a poisťné do rezervného fondu solidarity /ďalej aj „poisťné a príspevky“/ iba do 10. 02. 2009, teda kým vykonával advokáciu samostatne ako fyzická osoba. Skutočnosť, že sťažovateľ nie je samostatne zárobkovo činná osoba pre potreby sociálneho poistenia, potvrdilo predsedníctvo S. v zmysle ust. § 71 ods. 2 písm. k/ zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov, a to Potvrdením o spôsobe výkonu advokácie zo dňa 27. 05. 2010.

S., pobočka K. svojim rozhodnutím zo dňa 24. 08. 2009, číslo: 700-3411026809-GC04/09 rozhodla nasledovne: S., pobočka K., podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

o sociálnom poistení /ďalej len „zákon“/ v znení účinnom od 01. januára 2009, § 178 ods. 1 písm. a/ ôsmy bod zákona v znení zákona č. 43/2004 Z. z., Vám predpisuje za obdobie február 2009, marec 2009, apríl 2009, máj 2009, jún 2009 poistné na nemocenské poistenie v sume 85,95 EUR, poistné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 353,29 EUR, poistné na invalidné poistenie v sume 117,43 EUR a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 60,55 EUR, spolu 617,22 EUR...

S., ústredie, ako odvolací orgán, rozhodla o odvolaní JUDr. J. K. rozhodnutím zo dňa 03. 12. 2009, číslo: 322-8628-GC-04/2009 nasledovne: S., ústredie, ako odvolací orgán, odvolanie podané osobne dňa 01. 10. 2009 zamietla a rozhodnutie S., pobočka K., č. 700-3411026809-GC04/09, z 24. augusta 2009, potvrdzuje. V odôvodnení predmetného rozhodnutia S., ústredie uviedla, že pre účely posudzovania právneho postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby vo vzťahu k sociálnemu poisteniu je právne relevantné ustanovenie § 5 písm. c/ zákona a advokát zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie S., nadobúda na účely sociálneho poistenia postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby. Zároveň vo veci konajúci orgán uviedol, že zmena formy výkonu advokácie je vo vzťahu k postaveniu advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa zákona právne bezvýznamná...

Dňa 30. 06. 2010 bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 09. 06. 2010, č. k.: 7 S/433/2010-40, ktorým vo veci konajúci súd žalobu zamietol. Krajský súd v Košiciach vyššie uvedené rozhodnutie odôvodnil aj tým, že je nesporné, že žalobca je advokátom zapísaným do zoznamu advokátov S. aj po 10. februári 2009, jedinou zmenou je, že advokáciu nevykonáva samostatne podľa ust. § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o advokácii, ale ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 12 ods. 1 písm. e/ zákona o advokácii. Vo veci konajúci súd ďalej uviedol, že súd sa stotožnil s právnym názorom žalovanej, podľa ktorej zmenou formy výkonu advokácie vykonávanej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o advokácii, na advokáciu vykonávanú podľa § 12 ods. 1 písm. e/ zákona o advokácii nezaniká postavenie advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení a v dôsledku toho ani povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie advokáta. Žalobca aj od 11. februára 2009 je naďalej advokátom, a preto mu svedčí právne

postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení...

V odvolaní JUDr. J. K. taktiež upriamil pozornosť súdu na nesprávny záver prvostupňového súdu o tom, že súd neakceptuje tvrdenie žalobcu, podľa ktorého potvrdenie SAK z 9. 3. 2009 a z 27. 05. 2010 /o tom, že žalobca od 11. februára 2009 už nie je samostatne zárobkovo činnou osobou podľa zákona o sociálnom poistení/ je rozhodnutím, z ktorého súd musí vychádzať pri rozhodovaní v zmysle § 135 ods. 2 O. s. p. V súvislosti s nesprávnym záverom súdu prvého stupňa poukázal JUDr. J. K. na ust. § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii, ktoré je nutné chápať ako zákonné zverenie právomoci, a to predsedníctvu komory, rozhodovať aj o skutočnosti, ktorá osoba z špeciálne úzko vymedzenej skupiny osôb a to advokátov je alebo nie je samostatne zárobkovo činnou osobou, v zmysle zákona o sociálnom poistení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky /ďalej aj „Najvyšší súd“/ v odôvodnení rozsudku uviedol, že existencia oprávnenia advokáta na vykonávanie advokátskej činnosti, podmienená jeho zápisom v zozname advokátov vedenom S. až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu, má za následok, že musí byť považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu pre potreby zákona o sociálnom poistení a z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený a povinne dôchodkovo poistený podľa zákona o sociálnom poistení. Podľa názoru Najvyššieho súdu je vymedzenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení odvodené od samotného oprávnenia vykonávať túto činnosť.

Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že stanovisko, resp. potvrdenie S. sú jedným z podkladov rozhodnutia, pričom S. ako samosprávna stavovská organizácia nie je oprávnená poskytovať záväzný výklad ustanovení zákona o sociálnom poistení voči tretím osobám. V súvislosti s takýmto nesprávnym záverom Najvyššieho súdu je potrebné poukázať na to, že S. neposkytla výklad ustanovení zákona o sociálnom poistení voči tretím osobám, ako sa mylne Najvyšší súd domnieva a ani nikdy tak neurobila vo vzťahu k sťažovateľovi. Potvrdením zo dňa 09.03.2009 a následne potvrdením zo dňa 27. 05. 2010 predsedníctvom S. vydalo v zmysle ust. § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii záväzné potvrdenie o forme výkonu advokácie podľa § 12 tohto zákona a o skutočnosti, či advokát je samostatne zárobkovo činnou osobou podľa osobitného predpisu, a teda predsedníctvo S. svojim

rozhodnutím deklaratórne potvrdilo, že JUDr. J. K. nie je samostatne zárobkovo činná osoba v zmysle zákona o sociálnom poistení, a to v zmysle právomoci, ktorá bola predsedníctvu S. zverená ustanovením § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii. Ustanovenie § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii je potrebné chápať ako zákonné zverenie právomoci, a to predsedníctvu komory, rozhodovať aj o skutočnosti, ktorá osoba z špeciálne úzko vymedzenej skupiny osôb a to advokátov je alebo nie je samostatne zárobkovo činnou osobou, v zmysle zákona o sociálnom poistení...»

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 Sžso/31/2010 z 1. júla 2011 porušil jeho základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 14 dohovoru tým, že potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 S/433/2010-40 z 9. júna 2010. Sťažovateľ považuje rozsudok najvyššieho súdu za arbitrárny. Podľa názoru sťažovateľa ak je najvyšší súd toho názoru, že sťažovateľ je samostatne zárobkovo činnou osobou pre účely zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), a teda že je povinný odvádzať poistné a príspevky, tak v takom prípade je sťažovateľ znevýhodnený, resp. diskriminovaný oproti ostatným advokátom, ktorí vykonávajú advokáciu ako fyzické osoby. Najvyšší súd zastal názor, že sťažovateľ je pre účely zákona o sociálnom poistení samostatne zárobkovo činnou osobou. Vzhľadom na uvedené, ako aj na to, že sťažovateľ je jediným spoločníkom a zároveň konateľom spoločnosti K., advokátska kancelária, s. r. o., v mene a na účet ktorej poskytuje právne služby, ak by bol správny záver najvyššieho súdu, došlo by k dvojitému odvádzaniu nemocenského a dôchodkového poistenia z jedného dôvodu, ktorým by bolo poskytovanie právnych služieb jednou osobou. Takýto stav by určite nebol v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania a znevýhodňoval, resp. by diskriminoval advokáta – konateľa „advokátskej“ obchodnej spoločnosti oproti advokátom, ktorí vykonávajú advokáciu ako fyzické osoby. Tak by sa zaviedol z pohľadu systému sociálneho poistenia nerovnaký prístup k poskytovaniu právnych služieb, pretože osoba poskytujúca právne služby samostatne ako fyzická osoba by uhrádzala odvody

na nemocenské a sociálne poistenie iba raz a osoba vykonávajúca advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným by odvádzala odvody na nemocenské a sociálne poistenie sama ako fyzická osoba a z toho istého dôvodu by odvádzala odvody na nemocenské poistenie aj spoločnosť s ručením obmedzeným poskytujúca právne služby za zamestnávateľa, ako aj za zamestnanca, resp. za konateľa, ktorým môže a musí byť iba advokát.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo JUDr. J. K., nar.: ..., bytom ..., K. podľa čl. 20 ods. 1., čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a č. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 01. 07. 2011, sp. zn.: 7 Sžso/31/2010 porušené boli.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 01. 07. 2011, sp. zn.: 7 Sžso/31/2010 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

JUDr. J. K. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- EUR, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť JUDr. J. K. trovy právneho zastúpenia v sume vyčíslenej v písomnom vyhotovení nálezu na účet právneho zástupcu JUDr. J. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ťažiskovým dôvodom, pre ktorý považuje sťažovateľ namietaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžso/31/2010 z 1. júla 2011 za ústavne nekonformný, je to, že podľa názoru sťažovateľa rozsudok najvyššieho súdu má arbitrárny charakter z dôvodu, že v dôsledku tohto rozsudku je sťažovateľ povinný platiť odvody dvakrát z jedného právneho titulu. V súlade s rozsudkom najvyššieho súdu má sťažovateľ platiť odvody jednak ako konateľ „advokátskej“ spoločnosti s ručením obmedzeným, kde je jediným spoločníkom a konateľom, a aj ako advokát fyzická osoba (samostatne zárobkovo činná osoba) aj napriek tomu, že nie je oprávnený na samostatný výkon advokátskej činnosti ako fyzická osoba. Takýmto postupom dochádza k dvojitému odvádzaniu nemocenského a dôchodkového

poistenia z jedného dôvodu. Tento stav diskriminuje sťažovateľa ako advokáta – konateľa „advokátskej“ obchodnej spoločnosti oproti advokátom, ktorí vykonávajú advokáciu ako fyzické osoby, ktorí platia odvody iba raz.

Ústavný súd preskúmal rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžso/31/2010 z 1. júla 2011 a zistil, že námietky sťažovateľa nie sú opodstatnené. V danom prípade najvyšší súd rozhodujúc v rámci správneho súdnictva o odvolaní proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 S/433/2010-40 z 9. júna 2010 vyslovil svoj právny názor a riadne aj vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia, prečo potvrdil rozsudok krajského súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia S. č. 322-8628-GC-04/2009 z 3. decembra 2009 zamietnutá.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku sp. zn. 7 Sžso/31/2010 z 1. júla 2011 okrem iného uviedol:

„... Zo spisov vyplýva, že predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej o predpísaní poisťného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, poisťného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za obdobie február 2009, marec 2009, apríl 2009 máj 2009 a jún 2009.

Z administratívneho spisu ďalej vyplýva, že S., pobočka K. ako orgán oprávnený rozhodovať o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona o sociálnom poistení rozhodnutím zo 16. júna 2009, číslo 704-3440151609-GC09/09-376 deklarovala, že samostatne zárobkovo činnou osobou JUDr. J. K., nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie 11. februára 2009. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27. júla 2009.

Predmetom sporu v tomto konaní preto nemôže byť otázka zániku povinného nemocenského a dôchodkového poistenia ku dňu 11. 2. 2009, pretože táto bola už právoplatne vyriešená rozhodnutím S. zo 16. júna 2009, číslo 704-3440151609-GC09/09-376.

Napriek uvedenej skutočnosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že existencia oprávnenia advokáta na vykonávanie advokátskej činnosti, podmienená jeho zápisom

v zozname advokátov vedenom S. až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu, má za následok, že musí byť považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu pre potreby zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b) a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení.

Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, ktorý upravuje formu, ktorou môže advokát vykonávať advokáciu, lebo základným predpokladom pre výkon advokácie je vykonávanie takejto činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Na výkon advokátskej činnosti je teda oprávnený len advokát, ktorý je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie S. A práve vymedzenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať túto činnosť.

Navyše § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spoločnosti s ručením obmedzeným a účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb jednotlivých spoločníkov a konateľov, ktorými môžu byť len advokáti, a ktorých účasť v spoločnosti zaniká vyčiarknutím zo zoznamu advokátov, v skutočnosti stratou oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu.

Pokiaľ žalobca poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2010, sp. zn. 1 Sžso/7/2009 je potrebné uviesť, že každé rozhodnutie súdu je výsledkom jeho rozhodovacej činnosti v individuálnej veci, každý sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní je viazaný ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom (čl. 144 Ústavy SR). Vydaniu rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2010, sp. zn. 1 Sžso/7/2009, predchádzali iné rozhodnutia najvyššieho súdu v rovnakej skutkovej situácii (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2009, sp. zn. 7 Sžso/44/2009), ktoré považovali právny názor žalovanej za správny a tento považuje za správny aj ďalšia rozhodovacia prax všeobecných súdov. Aj ústavný súd už v obdobnej veci vyslovil, že „predmetný právny výklad najvyšším súdom nevykazuje nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46

ods. 1 ústavy alebo práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (II.ÚS 508/2010-15).

V súvislosti so žalobcom uvádzaným stanoviskom resp. potvrdením S., najvyšší súd poznamenáva, že uvedené sú jedným z podkladov rozhodnutia, pričom S. ako samosprávna stavovská organizácia nie je oprávnená poskytovať záväzný výklad ustanovení zákona o sociálnom poistení voči tretím osobám. Pokiaľ žalobca upozorňoval, že súd musí podľa § 135 ods. 2 OSP vychádzať z potvrdenia S., najvyšší súd podotýka, že v zmysle vyššie uvedených záverov, práve rozhodnutie S. zo 16. júna 2009, číslo 704-3440151609-GC09/09-376 je potrebné považovať za rozhodnutie o otázke vydané príslušným orgánom, z ktorého súd vychádza.

K samotnej výške predpísaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie žalobca nemal iné námietky, a preto sa odvolací súd, ktorý je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 OSP), bližšie ňou nezaoberal.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu, postupu žalovanej a rozsudku krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná dostatočne zistila skutkový stav a krajský súd sa vysporiadal so všetkými právne významnými námietkami žalobcu.

Námietky, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu, boli v zásade zhodné s námietkami, ktoré žalobca uplatňoval už v konaní na súde prvého stupňa a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal...“

Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžso/31/2010 z 1. júla 2011 ústavný súd konštatuje, že jeho odôvodnenie je dostatočné a zrozumiteľné. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu dostačujúco vysvetlil, prečo potvrdil rozsudok krajského súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia S. č. 322-8628-GC-04/2009 z 3. decembra 2009 zamietnutá, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd poznamenáva, že predmetom rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžso/31/2010 z 1. júla 2011 nemohla byť otázka zániku povinného nemocenského a dôchodkového poistenia sťažovateľa ku 11. februáru 2009, pretože táto otázka bola už právoplatne vyriešená rozhodnutím S. zo 16. júna 2009 č. 704-3440151609-GC09/09-376, proti ktorému sťažovateľ nepodal odvolanie a ktoré v dôsledku toho nadobudlo právoplatnosť 27. júla

2009. Predmetom prieskumu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Sžso/31/2010 mohlo byť len rozhodnutie S. č. 322-8628-GC-04/2009 z 3. decembra 2009 o predpísaní poistného, pričom k samotnej výške predpísaného poistného sťažovateľ nemal námietky. Sťažovateľom tvrdená skutočnosť o zániku povinného nemocenského a dôchodkového poistenia ku 11. februáru 2009 bola právoplatne vyriešená rozhodnutím S., pobočky K. zo 16. júna 2009 č. 704-3440151609-GC09/09-376, proti ktorému sťažovateľ nepodal odvolanie, čím sa sám zbavil možnosti preskúmania tohto rozhodnutia v rámci správneho súdnictva.

K námietke nevysporiadania sa so skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho sťažnosti ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Pretože namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil

s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom v okolnostiach daného prípadu by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia týchto právnych predpisov najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje.

S poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. marca 2012